

Γραπτές προαγωγικές εξετάσεις περιόδου Μαΐου – Ιουνίου 2006
στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία Α΄ Λυκείου

A. Κείμενο: Ξενοφώντας Ελληνικά Βιβλίο 2 Κεφ. 2 §20-23

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- 20 Λακεδαιμόνιοι δέ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραπο-
διεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις
γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε
μακρὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλήν δώδεκα
παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας, τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον
νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι
- 21 καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἤγῳνται. Θηραμένης δέ καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ πρέσβεις ἐπανεφέρον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας.
Εἰσιόντας δ' αὐτοὺς ὄχλος περιεχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι
μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν· οὐ γάρ ἐτι ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ
πλήθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ. Τῇ δέ ὑστεραία ἀπήγ-
γελλον οἱ πρέσβεις ἐφ' οἷς οἱ Λακεδαιμόνιοι ποιοῖντο τὴν εἰρήνην προηγόρει
22 δέ αὐτῶν Θηραμένης, λέγων ὡς χρή
πεῖθεσθαι Λακεδαιμονίοις καὶ τὰ τείχη περιαιρεῖν. Ἀντιπὸ-
ντων δέ τινων αὐτῷ, πολὺ δέ πλειόνων συνεπαιεσάντων,
23 ἔδοξε δέχεσθαι τὴν εἰρήνην. Μετὰ δέ ταῦτα Λύσανδρός τε
κατέπλει εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ οἱ φυγάδες κατήϊσαν καὶ τὰ τείχη κατέσκαπτον
αὐλητριδῶν πολλῇ προθυμίᾳ, νομίζοντες ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῇ Ἑλλάδι
ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας.

Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Τῇ δέ ὑστεραία ... ἄρχειν τῆς ἐλευθερίας»

Μονάδες 30

B. Παρατηρήσεις

1. Να αναφέρετε τις κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται τα έργα του Ξενοφώντα και το βασικό θέμα καθεμίας κατηγορίας
Μονάδες 10
2. Ποια στάση αποφασίζουν να κρατήσουν οι Σπαρτιάτες απέναντι στους Αθηναίους με την επικείμενη κατάρρευση της άμυνας της Αθήνας και γιατί; Πως κρίνετε τη στάση αυτή των Σπαρτιατών;
Μονάδες 10
3. Πως αντέδρασαν οι Αθηναίοι στην άφιξη των πρεσβευτών από τη Σπάρτη και για ποιο λόγο;
Μονάδες 10
4. Κείμενο από μετάφραση: Ξενοφώντας, Βιβλίο 2, Κεφ. 3 §11-13

Η εκλογή των Τριάντα έγινε αμέσως μετά την κατεδάφιση των Μακρῶν Τειχῶν του Πειραιᾶ. Ενώ ὁμως ἐντολή τους ἦταν νὰ συντάξουν ἕνα σύνταγμα που θὰ ρύθμιζε τὸν πολιτικὸ βίον, ὅλο ἀνάβαλλαν τὴ σύνταξη καὶ τὴ δημοσίευσή του ὅτὸ μετὰ συγκροτοῦσαν τὴ Βουλὴ καὶ τὶς ἄλλες ἀρχές ὅπως ἠθελαν αὐτοὶ. Ἐπειτὰ ἀρχισαν νὰ συλλαμβάνουν τοὺς γνωστοὺς καταδότες, που τὸν καιρὸ τῆς δημοκρατίας εἶχαν κάνει τὴ συκοφαντία ἐπάγγελμα καὶ ταλαιπωροῦσαν τὴν καλὴ τάξη, καὶ νὰ τοὺς παραπέμπουν γιὰ θανατικὴ καταδίκη. Ἡ Βουλὴ τοὺς καταδίκασε μ' εὐχαρίστηση, καὶ τὸ πρᾶμα δὲν δυσαρεστοῦσε καθόλου ὅσους ἐνιωθαν

πως τίποτα κοινό δεν είχαν μ' αυτούς. Αργότερα ωστόσο άρχισαν να καταστρώνουν σχέδια για να επιβάλουν την ανεξέλεγκτη κυριαρχία τους στην πόλη.

Πολλοί Έλληνες είχαν την εντύπωση ότι από την ημέρα που υποτάχθηκε η Αθήνα στην Σπάρτη και γκρεμίζονταν τα τείχη της πρώτης άρχισε η ελευθερία της Ελλάδας. Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κείμενο από μετάφραση επαληθεύτηκε η προσδοκία αυτή;

Μονάδες 10

5. α) τό πλήθος, οί πρέσβεις, τά τείχη, ταῦτα, αὐλητριδων:
Να μεταφερθούν στην ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού.

Μονάδες 5

β) Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται στα παρακάτω ρήματα:
ἀπήγγελλον: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα και μέλλοντα στην ίδια φωνή

ποιοῖντο: το γ' ενικό πρόσωπο οριστικής παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται

πείθεσθαι: ο ίδιος τύπος στον αόριστο β' και στην ίδια φωνή

δέχεσθαι: το γ' ενικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 5

6. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις:
Φοβούμενοι, Τῇ ὑστεραία, τὴν εἰρήνην, Λακεδαιμονίοις, εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Μονάδες 10

7. α) Να γράψετε για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις την ετυμολογική συγγενή της από το κείμενο: διάγγελμα, πλοηγός, πεποίθηση, χρήση, διάλεξη

Μονάδες 5

β) Να γράψετε από μια παράγωγη λέξη απλή ή σύνθετη της αρχαίας ή της νέας ελληνικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
φοβούμενοι, δέχεσθαι, ποιοῖντο, νομίζοντες, ἄρχειν.

Μονάδες 5